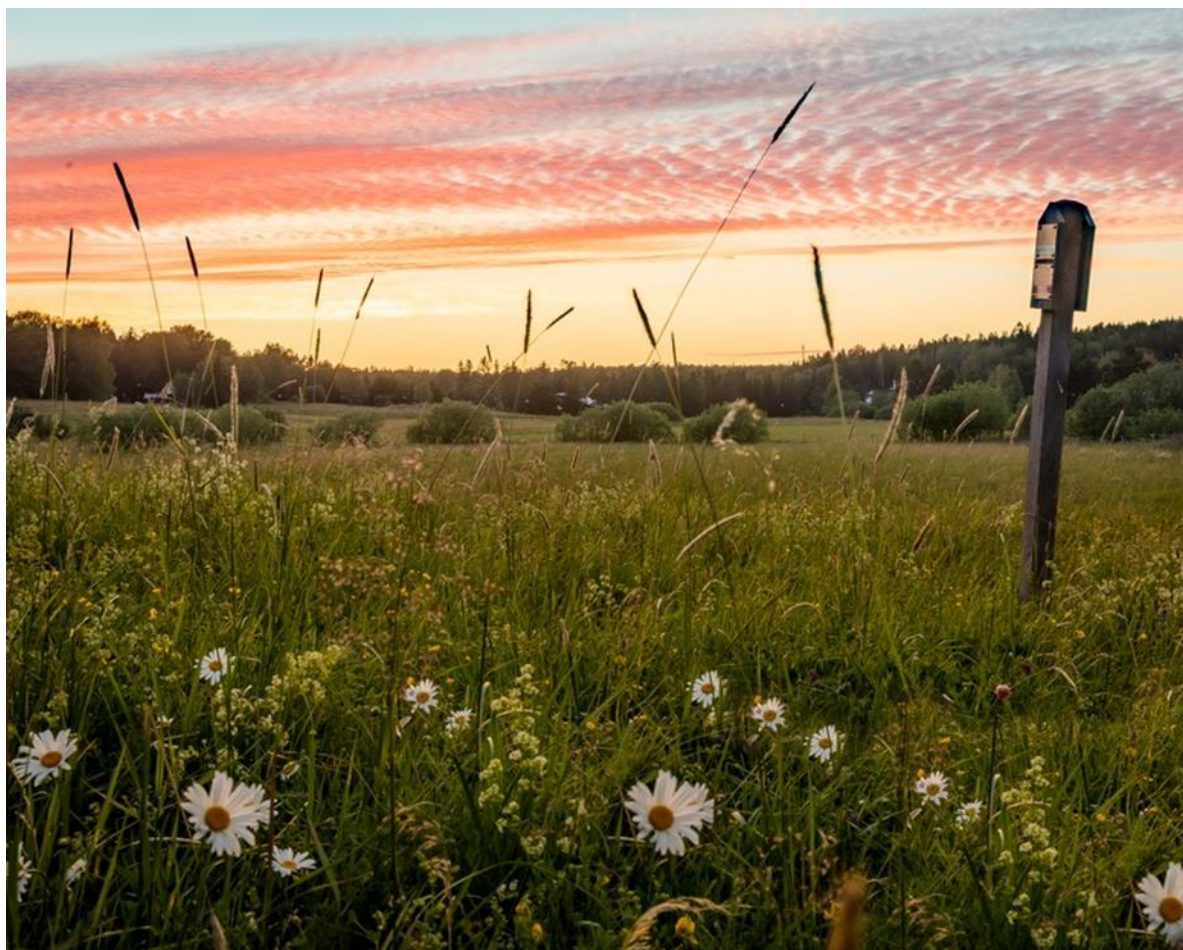

Verksamhetsberättelse 2024

Natur- och stadsmiljönämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Målbedömning	3
Nämndens mål och resultat	4
Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet	4
Målområde: En hållbar naturkommun – ekologisk hållbarhet	6
Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge – ekonomisk hållbarhet.....	10
Årets händelser	12
Effektiviseringsarbete	12
Ekonomi.....	14
Resultaträkning	14
Drift per verksamhet	15
Särskilda satsningar	17
Extern finansiering	18
Investeringar	19
Väsentliga personalförhållanden	20
Personalförsörjning (särskilt bristyrkesgrupper).....	22
Kompetensutveckling (inklusive chefsutveckling).....	22
Intern kontroll.....	22
Sammanfattande bedömning av nämndens interna kontroll	22
Systematiska kontroller.....	22
Plan för uppföljning och insyn	24
Planerad uppföljning	24
Källförteckning.....	24

Sammanfattning

Natur- och stadsmiljönämndens samlade måluppfyllelse 2024 bedöms vara hög. Alla nämndmål utom ett har uppfyllts i hög eller mycket hög grad. Det ekonomiska resultatet för året är en positiv avvikelse mot budget på 3,6 mnkr. Exklusive kapitaltjänstkostnaderna är den positiva avvikelsen 4,7 mnkr.

Nämnden har uppfyllt fem av sina sex nämndmål i hög eller mycket hög grad. Nämndmålet "attraktiv arbetsgivare" har endast delvis uppfyllts. Resultatet av medarbetarenkäten skiljer sig stort mellan nämndens två verksamhetsområden. Det pågår ett arbete för att komma tillrätta med vissa arbetsmiljöproblem inom ett av dem.

Nämndens interna kontroll är betryggande. Endast mindre brister har framkommit i de systematiska kontrollerna. När fel och brister upptäcks görs justeringar för att förbättra verksamheten.

Förbättringsområden

Nämnden behöver fortsätta arbeta med att säkerställa en god arbetsmiljö inom samtliga av nämndens verksamhetsområden.

Målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Måluppfyllelse
En trygg kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet	Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare	Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare	 I mycket hög grad uppfyllt
En hållbar naturkommun – ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Minska klimatpåverkan	 I hög grad uppfyllt
	Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	 I hög grad uppfyllt
	Cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön	Utveckla cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön	 I hög grad uppfyllt
En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge – ekonomisk hållbarhet	Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi	Skattemedel används effektivt genom effektiva processer	 I mycket hög grad uppfyllt
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	 Delvis uppfyllt

Nämndens mål och resultat

Målområde: En trygg kommun där människor trivs och växer – social hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare

Nämndmål: Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare

Måluppfyllelse

I mycket hög grad uppfyllt

Motivering

Målet bedöms vara uppfyllt i mycket hög grad. Bedömningen utgår från att en majoritet av etappmålen har uppnåtts och att resultaten för återstående indikatorer har förbättrats. Bedömningen grundar sig även i att alla uppdrag och aktiviteter, med ett undantag, har genomförts enligt plan. Detta stärks ytterligare av att kommunen fortfarande är länets främsta friluftskommun och att en stor mängd insatser har genomförts för att skapa ett trivsammare och tryggare Huddinge.

Analys

Av de åtta indikatorer som är kopplade till målet når alla utom två etappmålen. De två som inte når etappmålen rör invånarnas nöjdhet med snöröjning. Ändå är resultaten för dessa två betydligt bättre än de var året innan.

I jämförelse med Haninge, Järfälla, Sollentuna och genomsnittskommunen i länet (Nacka deltog inte i undersökningen) är invånarna i Huddinge mer nöjda med skötseln av allmänna platser och naturområden, men mindre nöjda med skötsel och snöröjning av gator och gång- och cykelvägar. Låg svarsfrekvens gör dock att resultatet inte är helt tillförlitligt.

Huddinge kommun är återigen rankad som bästa friluftskommun i Stockholms län och innehar plats tretton i Sverige, tack vare satsningar på tillgänglighet, guidningar och kommunikation.

Genomfört arbete

Huddinge kommun är återigen rankad som bästa friluftskommun i Stockholms län 2024. Nämnden har satsat på kommunikation, guidningar och samverkan med föreningar för att möjliggöra för fler att komma ut i naturreservaten. Samtidigt har nämnden också satsat på tillgänglighet i form av renovering och på nybyggnation av spänger och anläggningar ute i reservaten.

Under 2024 har många insatser genomförts för ökad trivsel och trygghet i kommunen, bland annat i form av siktröjning, slyröjning, dikning, asfaltskantskärning och förbättrad vattenavrinning. Dykningar har genomförts vid samtliga badplatser för att rensa botten från skräp såsom flaskor och glas. Nya skyltar har satts upp för att tydligare informera allmänheten när bad avråds. Därtill har dumpat avfall hanterats löpande under året.

Nämnden har fortsatt att genomföra helkontroller av schakt och trafikanordningar.

Nämnden deltar på veckovisa möten i den operativa samverkansgruppen för att diskutera otrygghet i utemiljön och snabbt vidta nödvändiga åtgärder såsom klottersanering och hantering av dumpat avfall. Vidare deltar nämnden också i kommunens övergripande samverkan med polis, räddningstjänst, kommunala bolag med flera.

Tre spontanidrottsytor har rustats upp i Skogås, Trångsund och centrala Huddinge.

Under året har gång- och cykelvägar prioriterats när det gäller drift- och underhållsåtgärder.

Genom att fortsätta att satsa på underhåll och skötsel av vägar borde invånarnas nöjdhet och måluppfyllelsen kunna öka framöver.

Indikatorer	2022	2023	2024	Ettappmål 2024	Målvärde 2030
Årets friluftskommun (rankning i länet)	11	1	1	1	1
Invånarnas nöjdhet med skötsel av naturområden (%)	84	83	87	84	85
Invånarnas nöjdhet angående skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser (%)	76	76	81	77	80
Invånarnas nöjdhet med skötsel av gator och vägar (%)	59	58	63	59	70
Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gator och vägar (%)	62	41	54	62	65
Invånarnas nöjdhet med skötsel av gång- och cykelvägar (%)	67	63	70	67	75
Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gång- och cykelvägar (%)	60	43	54	60	70
Anmält klotter via felanmälan som, utifrån gällande avtal, tvättas bort från kommunens byggnader, egendom och naturmark inom 48 timmar (på vardagar) (%)	95	95	95	95	98

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Inventera lämpliga hårdgjorda ytor som kan ställas om till grönytor	Inventeringen har slutförts. Bland de hårdgjorda ytor som har omvandlats till ängar finns en tidigare asfalterad mittrefug på Kvarnängsvägen, ytor vid Björnkullavägen som tidigare varit täckta av växten sedum och en rondell längs Gustav Adolfsvägen som tidigare varit täckt av krossat tegel.
 Klart	Utveckla samverkan med föreningar och civilsamhället för att bland annat öka känslan av trivsel och säkerhet i kommunen och bidra till social hållbarhet	Nämndens samverkan med civilsamhället har vidareutvecklats under året, där genomförda åtgärder och aktiviteter har bidragit till renare och tryggare stadsmiljöer. Till exempel har nämnden i samarbete med idrottens miljöorganisation Städa Sverige städat närmiljön. Städningen genomfördes i maj, då nämnden bistod med att samla in och forsla bort plockat skräp. Nämndens partnerskap med föreningen Expose dance and music ensemble har lett till utökad skötsel av Vårbybadet. Syftet med partnerskapet är att tillsammans arbeta aktivt för att öka känslan av gemenskap, inkludering, trivsel och trygghet på Vårbybadet. I år utrustades badet med en ny badbrygga som är tillgänglighetsanpassad för att alla, oavsett fysiska förutsättningar, ska kunna njuta av bad och delta i aktiviteter. Naturskyddsföreningen har rensat bort invasiva lupiner, en växtart som hotar den biologiska mångfalden i kommunen. Nämnden bistod med att transportera och kassera insamlat växtmaterial.
 Klart	Samverka inom kommunen och med föreningslivet för att få Huddingebor i alla åldrar att uppleva, upptäcka och lära i naturen genom t.ex. inspiration, guidningar och information	Under året har guidningar genomförts för bland annat allmänheten, Huddinge naturskyddsförening, PRO, Södertörns högskola och internt i kommunen. Flera föredrag har hållits för föreningar och dessutom har en utställning om svamp genomförts i samarbete med Stockholms svampvänner och ABF Huddinge.

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Arbeta för att göra kommunens naturreservat kända, tillgängliga och intressanta för invånare i kommunens socioekonomiskt utsatta områden	Nämnden har i samarbete med ABF Huddinge hållit i guidningar för att få fler Huddingebor att upptäcka alla vackra naturområden. Även svampguidningar har genomförts och marknadsförts för allmänheten i samarbete med ABF Huddinge. Svampguidningarna har genomförts på platser i närhet till socioekonomiskt utsatta områden och som är tillgängliga med kommunala färdmedel, såsom Visättra, Vårby och Björnkulla. Under hösten har audioguider tagits fram. Inspelningar av audioguiderna har skett i december och kommer att lanseras 2025. Förhoppningen är att detta kommer att vara ett viktigt verktyg för att inspirera till besök i och sprida kunskap om Huddinges natur. Alla audioguider är framtagna för att locka både nybörjare och naturvana besökare. En audioguide heter "Ny i skogen" och riktar sig särskilt till människor som är ovana vid att vistas i naturen. Audioguiderna kommer finnas tillgängliga via Upplev.huddinge.se, Naturkartan och skyltar i naturen.
 Klart	<i>Från Kommunfullmäktige</i> Genomföra en förstudie för att utreda förutsättningarna för att ta fram ett strukturprogram för natur och friluftsliv	Förstudien har genomförts. Resultatet har redovisats för nämnden i december.
 Klart	Kvalitetssäkra funktionaliteten i felanmälningsapplikationen	Arbetet med att kvalitetssäkra felanmälningsapplikationen har fortlöp enligt plan och resulterat i att en ny applikation ska lanseras i början av 2025. Under 2024 har kommunen etablerat ett nätverk tillsammans med närliggande kommuner, för att bland annat samordna kravställningar och dela erfarenheter.
 Ej klart i år	Tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning ta fram förslag på nya upplagsplatser	Samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning har presenterat en lista över möjliga upplagsytor. Miljö- och bygglovsförvaltningen bedömer att flera av ytorna är funktionella, men att de står i konflikt med andra intressen (t.ex. Trafikverkets intressen) och bestämmelser (t.ex. naturreservatsföreskrifter). Risken är att det inte kommer att finnas nya upplagsplatser inom önskad tidsram.

Målområde: En hållbar naturkommun – ekologisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Minska klimatpåverkan

Nämndmål: Minska klimatpåverkan

Måluppfyllelse

 I hög grad uppfyllt

Motivering

Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt trots att etappmålen inte har uppnåtts. Bedömningen baseras på att nämndens samtliga uppdrag och aktiviteter har genomförts enligt plan. Nämnden har bland annat ställt om till eco-asfalt i beläggningsarbetet, vilket i produktionen ger mycket lägre koldioxidutsläpp än traditionell asfalt. Dessutom är kommunen först i länet med att ha 100 procent LED-belysning på gator och gång- och cykelvägar.

Analys

Det har genomförts en rad förändringar med positiv inverkan på nämndens klimatpåverkan, såsom byte till LED-belysning, användning av eco-asfalt samt höga miljökrav i upphandlingar inom nämndens verksamhetsområde. Huddinge kommun är första kommunen i länet att ha 100 procent LED-belysning på alla gator och gång- och cykelvägar. Förändringarna innebär en betydande minskning av koldioxidutsläppen samtidigt som de är hållbara och ekonomiskt fördelaktiga.

För att mäta koldioxidutsläpp använder kommunen verktyget miljöspendanalys. Verktyget är kopplat till kommunens inköp. Siffrorna för utsläpp baseras på kostnad per tjänst utifrån en schabloniserad koefficient. Detta innebär att en tjänst såsom beläggningsarbete har ett fastlagt värde i verktyget oavsett vilken typ av asfalt som köps. De faktiska utsläppen behöver alltså inte överensstämja med det utfall som visas i verktyget. Indikatorns utsläppssiffror är, tills verktyget är mer förfinat, därför inte helt tillförlitliga utan ska ses som en indikation.

Målet om andel fossilbränslefria fordon har inte kunnat uppnås till följd av att den kommungemensamma fordonsupphandlingen dragit ut på tiden samt att ett antal fossilbränslefria bilar har flyttats från natur- och stadsmiljönämnden till bygglovs- och tillsynsnämnden. När upphandlingen är klar är nämnden förberedd på att så snabbt som möjligt byta ut fossilbränslefordonen.

Genomfört arbete

Nämnden har under året bytt ut kvarvarande belysningspunkter till LED-lampor.

Kartläggningen av nämndens konsumtionsbaserade utsläpp visar att entreprenadstjänster står för majoriteten av utsläppen. Användningen av eco-asfalt bedöms innebära en besparing på cirka 290 ton koldioxidutsläpp 2024, vilket motsvarar cirka 47 procent lägre utsläpp jämfört med om vanlig asfalt hade använts.

Under året har nämnden inventerat platser där våtmarker skulle kunna återskapas och i Ebbadal är anläggandet av våtmark nästan klart.

Byggnader som nämnden har förvaltat har energieffektiviserats bland annat genom effektivare isolering och byte av värmesystem och belysningstyp. Energi- och klimatrådgivarna har genomfört välbesökta webinarier för småhusägare och rådgivning till bostadsrättsföreningar för att hjälpa dem energieffektivisera.

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Fordon med förnyelsebara drivmedel i nämndens fordonflotta (%)		42	69	80	100
Konsumtionsbaserade utsläpp från varor och produkter inom nämndens verksamhetsområden (totalt CO2-utsläpp, ton)	5 685	7 720	7 537	4 800	4 650

Utfallet för indikatorn om fordon avser andel fossilbränslefria personbilar/skåpbilar.

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Slutföra inventering av var i kommunen våtmarker kan återskapas, samt påbörja anläggning av våtmark i Sjötorp, Stensättra och Ebbadalsdiken under förutsättning att tillstånd erhålls	Inventeringen har slutförts och presenterats för nämnden. Vattenvårdsåtgärderna vid Sjötorp är genomförda. De syftar till att minska näringsbelastningen till Örlången samt bidra till biologisk mångfald. Våtmarken vid Stensättra är klar och har fått ett fantastiskt resultat vad gäller biologiska värden. Anläggandet av våtmarken vid Ebbadal har pågått under hösten och är i huvudsak genomförd. Mindre åtgärder kvarstår och dessa väntas bli klara i början av 2025. Åtgärderna består av tre större dammar, ett flertal småvatten, dämmen samt meandring av ett vattendrag. Den sammanlagda våtmarksytan förväntas uppgå till cirka 4 eller 5 hektar. Åtgärden är en av de viktigaste för att minska näringsbelastningen till Örlången enligt den lokala åtgärdsplanen för Örlången och förväntas även bidra till biologisk mångfald.
 Klart	Energieffektivisera förvaltade byggnader och skapa förutsättningar för att producera el och värme	På torpet Paradiset har isolering av golvbjälklag med effektivare isoleringsmaterial gjorts i samband med helrenoveringen. Planering för renovering och energieffektivisering för bostadshuset på Balingsholms gård har påbörjats. Värmesystemet i ett av bostadshusen på Lissma gård har bytts ut från elsystem till luft-vattensystem. På Balingsta, Mörttsjö- och Örlångsstallet, Lövså gård, ridskola och Lövså gård har ny LED-belysning installerats. En upphandling av solceller har initierats hos kommunstyrelsens förvaltning.

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Ställ om till användning av eco-asfalt i beläggningsarbetet i syfte att minska koldioxidutsläpp	Uppdraget har slutförts med gott resultat. Hela belägningsplanen är utförd med eco-asfalt, som under produktionen släpper ut mindre mängder koldioxid än vad traditionell asfalt gör. Leveransen har kontrollerats via lastkvitton från verken för att säkerställa att kommunen fått rätt asfalt levererad. Eco-asfalten har samma höga standard när det gäller hållbarhet och prestanda som traditionell asfalt.
 Klart	Slutföra omställningen till energisnål gatubelysning med målet att uppnå 100 procent LED-lampor 2024	Nämnden har under perioden bytt ut kvarvarande belysningspunkter till LED-lampor, vilket gör Huddinge till den första kommunen i Stockholms län med 100 procent LED-belysning på alla gator, gång- och cykelvägar. Den nya LED-belysningen har miljöfördelar då den minskar klimatavtrycket, energianvändningen och ljusföroreningarna. LED-lampor har även längre livslängd och kräver mindre underhåll, vilket minskar kostnaderna för service och transporter. LED-armaturer ger ett starkare och jämnare ljus, vilket resulterar i bättre belysta ytor och en tryggare utemiljö för invånarna. Bytet till LED-belysning startade 2017 och projektet avslutades under våren.

Kommunfullmäktigemål: Värna biologisk mångfald och god vattenstatus

Nämndmål: Värna biologisk mångfald och god vattenstatus

Måluppfyllelse

 I hög grad uppfyllt

Motivering

Målet bedöms i hög grad vara uppfyllt. Majoriteten av etappmålen har uppnåtts. Nämnden har hittills ställt om 11 hektar gräsytor till skötsel som gynnar biologisk mångfald. Det överstiger såväl etappmålet som kommunens långsiktiga mål i miljöprogrammet. Tack vare tidigare utförda aluminiumfällningar har siktdjup och fosforhalter förbättrats i vissa fall, men på grund av hög extern belastning på sjöarna nås inte alla etappmål. Alla uppdrag har slutförts.

Analys

Nämndens uppdrag till förvaltningen har genomförts. Under året har nämnden ställt om 11 hektar gräsytor till skötsel som gynnar biologisk mångfald och därmed överträffat det uppsatta etappmålet om 9 hektar. Tack vare utförda aluminiumfällningar har siktdjup och fosforhalter förbättrats i vissa fall, men på grund av hög extern belastning på sjöarna nås inte alla etappmål. Resultatet för siktdjup och fosforhalter går åt rätt håll utom när det gäller Långsjön. I och med att flera av sjöarna hör till mer än en kommun, delar kommunerna i länet utmaningen att förbättra sjöarnas status.

Genomfört arbete

Informationsskyltar har installerats vid samtliga ängsytor. Skyltarna är utformade för att informera allmänheten om ängarnas betydelse och syfte. Initiativet bedöms kunna bidra till ökad medvetenhet så att fler människor kan uppskatta dessa grönområden.

Flera hårdgjorda ytor har gjorts om till ängar.

Getter har betat sly på fornlämningen i Glömsta vid Ärengunns park under juni, juli och augusti. Betande djur i stadsmiljön är ett miljövänligt och hållbart initiativ som även skapar en trevlig miljö nära lekparken. Tillsynen har utförts av feriepraktikanter och varit en uppskattad arbetsuppgift.

Under året har växtskyddsmedel använts för att bekämpa parkslide i ett testområde. Eftersom parkslidens rötter växer djupt och nya skott kan dyka upp, är det viktigt att följa bekämpningsinsatserna över tid. Informationsskyltar har satts upp för att upplysa allmänheten om bekämpningen och om hotet från invasiva arter. I vissa områden har staket monterats för att förhindra spridning samt skydda arbetare från kontakt med växten.

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Siktdjup i Drevviken (meter), 3-årsmedelvärden	2	3,2	3,6	4,4	2,2
Siktdjup i Långsjön (Segeltorp) (meter), 3-årsmedelvärden	1,2	1,2	0,8	0,8	2
Siktdjup i Magelungen (meter), 3-årsmedelvärden	2,5	1,8	2,7	1,9	2,2
Siktdjup i Orlången (Vidja) (meter), 3-årsmedelvärden	2,2	2,4	2,4	2,5	1,9
Siktdjup i Trehörningen (meter), 3-årsmedelvärden	0,8	0,7	0,9	0,7	1,8
Fosforhalter i Drevviken, (µg/l), 3-årsmedelvärden	36,1	26,8	19,9	19,1	18
Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), (µg/l), 3-årsmedelvärden	58,3	54,3	67	60	23
Fosforhalter i Magelungen (µg/l), 3-årsmedelvärden	24,4	22,8	17,5	17,5	22
Fosforhalter i Orlången (Vidja), (µg/l), 3-årsmedelvärden	24	26,7	24,7	25	23
Fosforhalter i Trehörningen (Sjödalen), (µg/l), 3-årsmedelvärden	66	53,2	49,1	49,7	28
Areal av identifierade lämpliga kommunägda gräsytor som har ställts om till skötsel som gynnar den biologiska mångfalden (ha)	2	9	11	9	17

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
✓ Klart	Analysera kunskapsunderlaget om kommunens sjöars kemiska status och identifiera möjliga åtgärder	Uppdraget slutfördes under 2024. Analysen av den kemiska statusen i Huddinges sjöar och vattendrag samt förslag på åtgärder, presenterades för natur- och stadsmiljönämnden i december.
✓ Klart	Utreda möjlighet till automatisk avläsning av vattenkvalitet i sjöarna	Utredningen har genomförts. Resultatet som visar möjliga metoder samt nytta, kostnader och arbetsinsats för att kunna läsa av vattenkvaliteten i sjöarna presenterades för nämnden i december.
✓ Klart	Tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning påbörja arbetet med att ta fram gemensamma rutiner för arbetet med att hantera invasiva främmande arter	Nämnden har tagit fram rutiner för hantering av invasiva arter i stadsmiljöer samt naturmark och naturreservat. Arbetet med att ta fram gemensamma rutiner har påbörjats 2024 och kommer att fortsätta 2025.
✓ Klart	Genomföra en utredning om att inrätta Kynäsberget som naturreservat	Utredningen är genomförd. Resultatet redovisas preliminärt för nämnden i februari 2025.

Kommunfullmäktigemål: Cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön

Nämndmål: Utveckla cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön

Målpuppfyllelse

😊 I hög grad uppfyllt

Motivering

Bedömningen är att målet har uppnåtts i hög grad. Resultatet för indikatorn insamlat kommunalt avfall för 2024 kommer först i maj 2025, men mellan 2022 och 2023 minskade andelen insamlat avfall stort. Nämndens uppdrag och aktiviteter kopplade till målet har slutförts.

Analys

Den rejäla minskningen av mängden insamlat kommunalt avfall 2023 förklaras till stor del av att återvinningscentralen i Flemingsberg stängdes vid årsskiftet 2022/2023. En stor andel grovavfall från Huddinges invånare har därefter hamnat på återvinningscentraler i angränsande kommuner och syns därför inte i Huddinges statistik. Trenden är dock positiv för SRV:s ägarkommuner som helhet och det är rimligt att anta att

avfallsmängderna minskat även i Huddinge, om än inte i den omfattning statistiken visar.

Genomfört arbete

Samverkan har skett med SRV för att förbereda för hushållsnära insamling. Arbetet fortsätter de kommande åren. Dessutom har dialog och samverkan kring avfallsfrågor inom kommunen stärkts och målsättningen är att samverkan mellan SRV och kommunen ytterligare ska förstärkas i markfrågor för att utveckla avfallshanteringen i kommunen.

Nämndens åtgärder i handlingsplanen Gifter i miljön är i princip slutförda, vilket innebär att nämndens kemikaliehantering har förbättrats. Några av de genomförda åtgärderna är att ekologiska livsmedel väljs i första hand, att LED-belysning används i nämndens kontorslokaler, att nyinköpta kläder tvättas innan första användning och att kemikalier förvaras i säkert.

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Insamlat kommunalt avfall, kg/person	373	326		395	370

Resultatet för 2024 redovisas under våren 2025.

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Samverka med SRV återvinning AB i förberedelserna för hushållsnära insamling, som från och med januari 2027 är kommunernas ansvar	En konsekvens av de nya bestämmelserna är att återvinningsstationerna i kommunen, som tidigare drevs i Förpacknings- och tidningsinsamlingens (FTI) regi, numera är SRV återvinning AB:s ansvar. SRV har sedan övertagandet behövt utveckla ett antal återvinningsstationer, exempelvis på grund av att privata markägare inte velat förnya markupplåtelsen, eller att kommunen behövt mark som tidigare upplåtits för återvinningsstationer till andra ändamål. I samband med utvecklingarna har förvaltningen tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning fört dialog med SRV kring kommunikation med mera. SRV har inom ramen för ett större projekt för införandet av fastighetsnära insamling definierat ett antal delprojekt som sträcker sig över en längre tidperiod. Ett första startmöte har genomförts under hösten med SRV:s intressenter där representanter från ägarkommunerna med flera bjudits in till en större referensgrupp. Nämnden har dialog med bolaget, vilken kommer fortsätta i de olika delprojekten de närmaste åren, för att implementera fastighetsnära insamling.

Målområde: En ansvarsfull ekonomi i hela Huddinge – ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi

Nämndmål: Skattemedel används effektivt genom effektiva processer

Målpuppfyllelse

 I mycket hög grad uppfyllt

Motivering

Målet bedöms vara uppfyllt i mycket hög grad. Nämndens resultat 2024 blev en positiv avvikelse mot budget med 3,6 mnkr vilket motsvarar 1,4 procent. Nämnden har genomfört en utredning för framtida användning av Björksättra gård. Genom effektiva uppföljningsprocesser och kvalitetshöjande åtgärder har nämnden, trots kostnadsökningar inom flera avtalsområden, levererat verksamhet av hög kvalitet och avslutar året med en positiv avvikelse.

Analys

Nämnden har de senaste åren fokuserat på effektiviseringar, besparingar och kvalitetshöjande åtgärder. De

senaste årens kostnadsökningar påverkar nämndens ekonomi, då nämnden köper in större delen av verksamhetsutövningen från externa leverantörer.

Nytt avtal för vinterväghållning från och med vintersäsongen 2024/2025 blev klart under året. Avtalet på helårsbasis blev cirka 5,1 mnkr dyrare än föregående avtal. Kostnadsutfallet avgörs dock främst av väderleken. Totalt blev kostnaden för vinterväghållning 55,7 mnkr vilket är en negativ budgetavvikelse med 1 mnkr.

Genom regelbundna uppföljningar av avtalen med entreprenörer och tydliga och effektiva processer anser nämnden att skattemedel används effektivt.

Genomfört arbete

Nämnden har under året utrett alternativ för framtida användning av Björksättra gård. Uppdraget har genomförts och presenterats för nämnden, samt lämnats över till kommunfullmäktige. Nämnden har utifrån resultatet av utredningen uppdragit åt förvaltningen att fortsätta utreda möjligheten att återgå till att arrendera ut gården. I och med kommunstyrelsens beslut i juni om en ny organisation för kommunens fastighetsförvaltning från och med 1 januari 2025 har uppdraget gått över till kommunstyrelsens förvaltning.

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Budgethållning (%)	1	-4,8	1,4	0	0

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Från Kommunfullmäktige Utreda alternativ för framtida användning av Björksättra gård	Uppdraget har genomförts och presenterats för nämnden, samt lämnats över till kommunfullmäktige. Nämnden har utifrån resultatet av utredningen uppdragit åt förvaltningen att fortsätta utreda möjligheten att återgå till att arrendera ut gården.

Kommunfullmäktigemål: Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Nämndmål: Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare

Måloppfyllelse

 Delvis uppfyllt

Motivering

Målet bedöms delvis vara uppfyllt. Den totala sjukfrånvaron har minskat från tidigare år men är högre än etappmålet. Även den korta sjukfrånvaron och personalomsättningen ligger något högre än etappmålet. Medarbetarenkätens resultat om hållbart medarbetarengagemang uppnår inte etappmålet. Uppdragen om att genomföra utbildningar kring våld i nära relationer och kring psykisk ohälsa är genomförda.

Analys

Resultatet på medarbetarenkäten skiljer sig stort mellan nämndens två verksamhetsområden. Ett arbete för att komma tillrätta med arbetsmiljöproblemen inom ett av verksamhetsområdena pågår.

Personalomsättningen inom nämndens verksamhetsområde är relativt hög på grund av en genomförd omorganisation inom nämndens parkverksamhet.

Antalet medarbetare inom nämndens verksamhetsområde är relativt lågt och varje medarbetares eventuella frånvaro får stort genomslag på sjukfrånvaron. Nämndens chefer, med stöd av HR-partner, arbetar på ett strukturerat sätt för att minska sjukfrånvaron.

Genomfört arbete

Uppdragen om att genomföra utbildningar för chefer och medarbetare för att upptäcka våld i nära relationer och psykisk ohälsa har genomförts. Detta har varit uppskattat av nämndens medarbetare som har uttryckt stolthet över att arbeta på en förvaltning där dessa viktiga samhällsproblem tas på allvar.

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Sjukfrånvaro (%), totalt	8,8	8,1	7,9	7	5
Sjukfrånvaro, dag 1–14 (%)	1,7	1,5	1,6	1,4	1,4
Medarbetarengagemang (HME total nivå)	71	77,1	64	79	80

Indikatorer	2022	2023	2024	Etappmål 2024	Målvärde 2030
Personalomsättning (%)	8,6	4,3	15,2	8	8

Status	Nämndens uppdrag till förvaltning	Kommentar
 Klart	Stärka medarbetarnas förmåga att upptäcka våld i nära relationer och chefernas förmåga att upptäcka och hantera våld i nära relationer	Under våren 2024 genomfördes en utbildning för alla chefer på förvaltningen med hjälp av material från Jämställdhetsmyndigheten. Därefter genomfördes en utbildning för alla medarbetare i samband med avdelningarnas arbetsplatsträffar. Vid medarbetarsamtalen som genomförs under december 2024 till januari 2025 ställer cheferna frågor till alla i syfte att fånga upp medarbetare i behov av stöd.
 Klart	Stärka medarbetarnas förmåga att upptäcka psykisk ohälsa och chefernas förmåga att upptäcka, förebygga och hantera psykisk ohälsa	Under hösten 2024 genomfördes en tematräff med föreningen Suicide Zero där alla förvaltningens medarbetare deltog. Vid medarbetarsamtalen som genomförs i december 2024 och januari 2025 ställer cheferna frågor kring psykisk ohälsa i syfte att fånga upp medarbetare som har behov av stöd.

Årets händelser

Natur- och stadsmiljönämnden såg 2024 till att Huddinge kommun blev först i länet att ha 100 procent LED-belysning på alla kommunala gator och gång- och cykelvägar. Effektiviseringen beskrivs mer utförligt under rubriken effektiviseringsarbete nedan.

Nämndens hela beläggningsplan har för första gången 2024 utförts helt och hållet med eco-asfalt, med ett mycket gott resultat. Eco-asfalt genererar betydligt lägre koldioxidutsläpp än traditionell asfalt vid produktion. Förändringen beräknas ha lett till cirka 290 ton lägre koldioxidutsläpp 2024.

I juni beslutade kommunstyrelsen att samla all förvaltning av bebyggda fastigheter hos Huddinge Samhällsfastigheter AB från och med den 1 januari 2025. Nämndens ansvar för att förvalta bebyggda naturvårdsfastigheter upphörde därmed, varför nämnden under hösten har arbetat med att förbereda verksamhetsövergången.

Nämnden har i samverkan med Stockholm Vatten AB och grannkommuner genomfört den tredje och sista aluminiumfällningen i sjön Drevviken. Resultaten är mycket positivt, med påtagligt minskade halter av fosfor och klorofyll och ett fördubblat siktdjup.

Nämnden har analyserat kunskapsunderlaget om kommunens sjöar och vattendrag. Utifrån analysen har nämnden identifierat möjliga åtgärder för att minska mängden miljöfarliga ämnen som hamnar i sjöar och vattendrag.

I den nyanlagda sju hektar stora våtmarken i Stensättra har tio rödlistade fågelarter observerats och ett par av dem har även häckat. Dessa fågelarter fanns inte i området tidigare. Dessutom har antalet fladdermöss ökat rejält, vilket är ett tecken på att även antalet insekter har ökat och att den biologiska mångfalden har stärkts.

Effektiviseringsarbete

Det pågående effektiviseringsarbetet kan delas in i fyra faser:

1. Analysera nuläge
2. Bestäm bör läge
3. Genomförande
4. Följa upp och säkerställa effekt.

Effektivisering genom omorganisation (fas 3)

Förvaltningens organisation har förändrats något under året. Kommunstyrelsen beslutade i juni att ansvaret för förvaltning av kommunalägda bebyggda fastigheter ska ligga på Huddinge Samhällsfastigheter AB och att beställarfunktionen ska finnas på kommunstyrelsens förvaltning. Det innebär för natur- och stadsmiljönämndens del att byggnadsförvaltning från och med 2025 inte längre ingår i nämndens uppdrag. Befattningarna inom natur- och klimatavdelningen har därmed förändrats. Samtidigt har kompetens setts över

och anpassats för att bättre möta befintliga och kommande behov. Att samla fastighetsförvaltning i en organisation medför att styrningen förbättras samt att mer utrymme och fokus ges till fastighetsförvaltningsfrågor. Arbetet har under 2024 gått från fas 2 till fas 3.

Inom stadsmiljöavdelningen har parkenheten genom en omorganisation omvandlats till att likt resten av avdelningen bli en renodlad beställarorganisation. Förändringen träder i kraft den 1 januari 2025. Målet med omorganisationen är att optimera verksamheten, stärka beställarrollen och höja kvaliteten på leveranser ytterligare. Den nya strukturen ger även bättre förutsättningar för samarbete med entreprenörer och tydligare ansvarsfördelning. Arbetet har under 2024 gått från fas 2 till fas 3.

Energieffektivisering – förvaltade byggnader (fas 3)

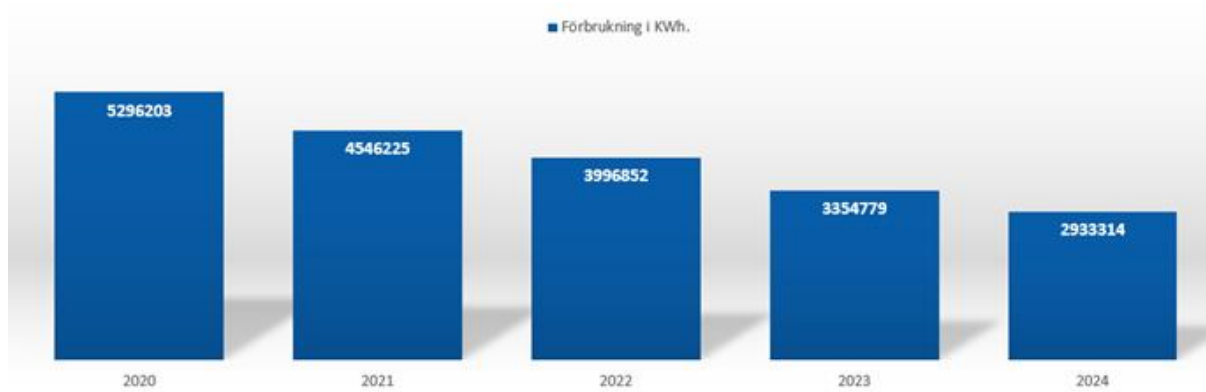
Under året har nämndens förvaltade byggnader (som nämnden från och med 2025 inte längre förvaltar) i naturreservaten energieffektiviserats utifrån 2023 års kartläggning. Bland annat har värmesystemen åtgärdats i två tomställda arrendebostäder. Under året har arbetet fortsatt med att byta till LED-belysning i hela byggnadsbeståndet, samtidigt som möjligheterna till att installera solceller har setts över. Under 2024 har arbetet befunnit sig i fas 3.

Effektivisering genom digitalisering (fas 4)

Nämnden har upphandlat och tecknat kontrakt för ett digitalt verktyg för arbete med park- och naturmark. Arbetet gick 2024 in i fas 4. Systemet ska göra det enklare för nämnden att ajourhålla statusen för kommunens park- och naturmark och att samordna drift, uppföljning och prioritering av skötsel och underhåll.

Energieffektivisering – gatubelysning (fas 4)

Sedan 2015 har nämnden gradvis satt in LED-lampor i kommunens gatubelysning. Med anledning av höjda elpriser har arbetet fått högre prioritet, med målet att samtliga belysningspunkter ska vara försedda med LED-lampor senast 2024. Arbetet har slutförts. Samtliga belysningspunkter har försetts med LED-lampor, vilket gör Huddinge kommun till den första kommunen i Stockholms län med hundra procent LED-belysning på alla gator och gång- och cykelvägar. Arbetet befinner sig i fas 4. I takt med att LED-lampor har installerats har elförbrukningen för gatubelysning sjunkit, från nära 7,2 miljoner kWh 2015 till 2,9 miljoner kWh 2024. Detta har åstadkommit trots att det samtidigt tillkommit i snitt 100 belysningspunkter per år.

Staplarna ovan visar hur elförbrukningen stadigt minskat från 5 296 203 kWh 2020 till 2 933 314 kWh 2024.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning, tkr

Resultaträkning	Budget helår	Utfall helår	Avvikelse helår	Utfall föregående år
Taxor och avgifter	11 750	10 805	-945	11 273
Försäljning av verksamhet		237	237	711
Bidrag	3 890	8 799	4 909	5 618
Övriga intäkter	8 799	12 452	3 653	17 272
Intern resursfördelning	423	0	-423	
Intäkter total	24 862	32 293	7 431	34 874
Personal	-39 607	-36 847	2 760	-37 074
Lokaler	-12 474	-13 276	-802	-5 427
Bidrag kostnader	-50	-100	-50	-79
Köp av verksamhet	-126 657	-128 349	-1 692	-130 883
Konsulter och inhyrd personal	-3 225	-6 902	-3 677	-5 940
Varor och tjänster	-22 431	-21 665	766	-22 166
Övriga kostnader		-53	-53	-158
Kapitalkostnad	-81 672	-82 709	-1 037	-66 246
Intern resursfördelning				-447
Kostnader total	-286 116	-289 901	-3 785	-268 419
Periodens resultat	-261 254	-257 608	3 646	-233 545
Varav kapitalkostnader	-81 672	-82 709	-1 037	-66 246
Resultat exkl. kapitalkostnader	-179 582	-174 899	4 683	-167 299

Nämnden avslutade 2024 med en positiv avvikelse mot budget på 3,6 mnkr. Resultatet exklusive kapitalkostnader är plus 4,7 mnkr.

De främsta anledningarna till det positiva utfallet är högre intäkter än budgeterat från bland annat Trafikskadetjänst, lägre rivningskostnader samt lägre kostnader för aluminiumfällning.

Intäkterna ligger 7,4 mnkr över budget. Det finns både positiva och negativa avvikelser inom de olika intäktsposterna. Bland de positiva återfinns 4,9 mnkr i erhållna statliga bidrag bland annat från Länsstyrelsen för aluminiumfällning och för inventering av potentiella våtmarker, från Trafikverket för insatser kopplade till Tvärförbindelse Södertörn samt från Trafikskadetjänst. Utöver det har nämnden 0,7 mnkr högre intäkter än budget för maskinförsäljning.

Den negativa avvikelsen för taxor och avgifter beror till stor del på lägre intäkter för trafikanordningar och schakt (-0,7 mnkr). Intäkterna från dessa avgifter minskade med 0,5 mnkr i jämförelse med 2023.

Kostnaderna ligger 3,8 mnkr högre än budget. Detta beror främst på att 3,6 mnkr i kostnader för lövskogsskötsel inom naturreservat för treårsperioden 2022–2024, som hade belastat investeringsbudgeten, har omvärderats till driftkostnader.

Lokalkostnaderna ligger 0,8 mnkr högre än budget. Detta beror på en avräkning (ersättning) avseende en arrendegård, som har betalats ut till en jordbruksarrendator i samband med uppsägning av arrendeavtalet, samt något dyrare fjärrvärmekostnader. Utfallet i år är betydligt högre än föregående år. Det beror på att avgifterna från Stockholm Vatten AB (SVAB), cirka 7,0 mnkr på årsbasis, tidigare konterades som köp av verksamhet med från och med 2024 ligger under lokalkostnader.

Köp av verksamhet ligger 1,7 mnkr högre än budget som ett resultat av att en del av de överförda kostnaderna för lövskogsskötsel inom naturreservat har bokats om från investering till drift efter samråd med ekonomisektionen på kommunstyrelsens förvaltning.

Utfallet för personalkostnader ligger 2,8 mnkr under budget, främst till följd av en medveten vakanshållning av

tjänster.

Konsulttjänstkostnader blev 3,8 mnkr dyrare för perioden. Det förklaras bland annat av att verksamheternas resurser har förstärkts på konsultbasis under tiden för rekrytering av nya medarbetare. Nämnden har även haft kostnader för konsulter inom inventering av våtmarker (1 mnkr), som delvis har täckts av bidrag från Länsstyrelsen. Under året har nämnden anlitat konsultföretag för att utvärdera och bearbeta lokala trafikföreskrifter, till följd av att frågan kring parkeringsregler uppmärksammats av invånare och politiker.

Köp av varor och tjänster ligger 0,8 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på outnyttjade medel för rivningsarbete inom kommersiell verksamhet.

Kapitaltjänstkostnaderna ligger 1,0 mnkr över budget. Detta beror på att några större projekt har aktiverats i slutet av året och att nämnden därför ännu inte har fått kompensation för de ökade kapitaltjänstkostnaderna.

De senaste årens kostnadsökningar i samhället påverkar nämndens ekonomi, då nämnden köper in större delen av verksamhetsutövningen. I samband med att avtalen med entreprenörer omförhandlas eller förnyas ökar kostnaderna.

Drift per verksamhet

Driftsredovisning per verksamhet, tkr

Verksamhet	Budget helår	Utfall jan-dec	Avvikelse jan-dec	Avvikelse (%)	Utfall jan-dec föregående år
Politisk verksamhet	-1 000	-1 180	-180	-18 %	-1 161
Väg- & järnvägsnät, parkering	-172 658	-170 366	2 292	1 %	-154 416
Varav väg vinter	-54 630	-55 725	-1 095	-2 %	-57 076
Parker	-57 281	-61 189	-3 908	-7 %	-54 485
Miljö, hälsa & hållbar utveckling	-19 480	-15 907	3 573	18 %	-15 443
Konsument- & energirådgivning	-437	-513	-76	-17 %	-402
Kommersiell verksamhet	-10 398	-8 452	1 946	19 %	-7 638
Resultat	-261 254	-257 608	3 646	1 %	-233 545
Varav kapitalkostnader	-81 672	-82 709	-1 037	-1 %	-66 246
Resultat exkl. kapitalkostnader	-179 582	-174 899	4 683	3 %	-167 299

Politisk verksamhet

Verksamhet, tkr	Jan-dec 2022	Jan-dec 2023	Jan-dec 2024
Nettokostnad, tkr	-543	-1 161	-1 180
Procentuell förändring (%)		114 %	2 %

Den politiska verksamheten har för 2024 en negativ avvikelse mot budget. Förklaringen till nettokostnadsförändringen mellan 2022 och 2023–2024 är att nämndens ordförande tidigare var kommunalråd och att arvodet då inte belastade nämndens budget.

Väg- och järnvägsnät, parkering

Verksamhet, tkr	Jan-dec 2022	Jan-dec 2023	Jan-dec 2024
Nettokostnad, tkr	-140 840	-154 416	-170 366
Varav vinter, tkr		-57 076	-55 725
Procentuell förändring total (%)		10 %	10 %
Procentuell förändring vinter (%)			-2 %

Verksamheten "väg- och järnvägsnät, parkering" omfattar större delen av stadsmiljöavdelningens verksamhetsområde. Verksamhetens resultat för perioden är en positiv avvikelse på 2,3 mnkr, vilket förklaras

av lägre kostnader inom offentlig belysning. Kommunen har upphandlat nytt avtal där priserna blev lägre än beräknat. Dessutom har reparations- och felsökningsbehovet inom verksamheten varit lägre under året.

Utfallet för vinterväghållningen blev 55,7 mnkr, vilket är 1,0 mnkr högre än budget. Det beror på att det nya avtalet inför vintersäsongen 2024/2025 var 5,0 mnkr dyrare än tidigare avtal. Jämfört med 2023 blev kostnaderna lägre då väderförhållandena under slutet av 2023 genererade ett mycket stort antal utkallningar, vilket i sin tur innebar höga kostnader.

Dagvattenverksamheten har ett positivt resultat på 2,0 mnkr tack vare mindre behov av reparationer.

Parkeringsövervakningen redovisar 2,0 mnkr i underskott. Nämnden har haft vissa kostnader till konsultföretag för att utvärdera och bearbeta lokala trafikföreskrifter.

Resultatet för trafikanordningar och schakt ligger i linje med budget. Konstruktionsbyggnader (broar, tunnlar, rulltrapphus) kostade 1,0 mnkr mer än budget på grund av fler felsökningar och underhållsinsatser samt skadegörelse.

Nettokostnaden för hela verksamheten är 16,0 mnkr högre än 2023, varav 12,0 mnkr beror på kapitaltjänstkostnader. Resten förklaras av att nämnden 2024 erhöll 5,0 mnkr för extra insatser för ett trivsamt och tryggt Huddinge, varav 2,0 mnkr avsåg insatser inom denna verksamhet och 3,0 mnkr avsåg insatser inom parkverksamheten. Insatser som har gjorts är till exempel linjemålning, dikesrensning och andra underhållsåtgärder av kommunens gång- och cykelvägnet.

Parker

Verksamhet, tkr	Jan–dec 2022	Jan–dec 2023	Jan–dec 2024
Nettokostnad, tkr	-38 738	-54 485	-61 189
Procentuell förändring (%)		41 %	12 %

Verksamheten parker, som består av parker, lekplatser, torg, badplatser och delar av kommunens naturreservat, har för perioden en negativ avvikelse mot budget med 3,9 mnkr. Cirka 1,7 mnkr av underskottet har uppstått till följd av en omprioritering inom stadsmiljöavdelningens verksamheter. En del av avviken beror på kostnader för lövskogsskötsel som överfördes från investering till drift och på högre samfällighetsavgifter inom naturreservat. Nämnden har genomfört artskyddsåtgärder för 1,5 mnkr i naturreservat mot erhållet bidrag från Trafikverket. Parkverksamheten har erhållit 3,0 mnkr i medel som en särskild satsning. Nämnden har gjort insatser för att öka tryggheten i kommunens grönområden och i kommunens parker, till exempel genom beskärning, slyröjning, nyplanteringar, blomsterarrangemang och renovering av skadade gräsmattor.

Miljö, hälsa och hållbar utveckling (naturreservat, miljöstrategiskt arbete etc.)

Verksamhet, tkr	Jan–dec 2022	Jan–dec 2023	Jan–dec 2024
Nettokostnad, tkr	-16 245	-15 443	-15 907
Procentuell förändring (%)		-5 %	3 %

Verksamheten miljö, hälsa och hållbar utveckling består av nämndens strategiska klimatarbete, de delar av naturreservaten som bidrar till folkhälsa, samt kostnader för hantering av dumpning. Här återfinns en större del av de extra satsningar som nämnden har tilldelats i Mål och budget 2024–2026 för bland annat naturvårdande insatser. Högre kostnader i år beror på ökade kapitalkostnader samt aluminiumfällning i Drevviken (2,0 mnkr), som blev klar i augusti.

Konsument- och energirådgivning

Verksamhet, tkr	Jan–dec 2022	Jan–dec 2023	Jan–dec 2024
Nettokostnad, tkr	-1 290	-402	-513
Procentuell förändring (%)		-69 %	28 %

Nettokostnaden för verksamheten, som består av energi- och klimatrådgivning, ligger nästan i linje med budget. Verksamheten finansieras i princip helt med bidrag från Energimyndigheten och andra kommuner. Endast den del som avser overheadkostnader, däribland lokalhyra och el- och städkostnader, täcks av nämndens budgetram.

Kommersiell verksamhet (arrendegårdar, fastigheter etc.)

Verksamhet, tkr	Jan–dec 2022	Jan–dec 2023	Jan–dec 2024
Nettokostnad, tkr	-5 354	-7 639	-8 452
Procentuell förändring (%)		43 %	11 %

Nämndens arrenden och fastigheter ingår i denna verksamhet. Avvikelsen är positiv med 1,9 mnkr. Detta beror på att nämnden enbart har behövt använda 0,8 mnkr av de 2,7 mnkr som nämnden har erhållit i extra medel för rivning av fastigheter. Nettokostnaderna för 2024 ökade med 11 procent jämfört med samma period föregående år. Detta beror på att fler åtgärder har kunnat genomföras då verksamheten har fått en tillfälligt ökad ram för underhåll av fastigheter.

Särskilda satsningar

Särskilda satsningar, tkr

Satsning	Budget	Utfall
Tillgängliga och attraktiva friluftsmiljöer	1,5 mnkr	0,5 mnkr
Aluminiumfällning Drevviken	2,9 mnkr	2 mnkr
Rent vatten/vattenstatus	0,3 mnkr	0,1 mnkr
Naturvårdande insatser	0,9 mnkr	0,8 mnkr
Utredning beträffande Kynäsberget	0,3 mnkr	0,1 mnkr
Inventering av sjöarnas status	0,3 mnkr	0,1 mnkr
Drift och underhåll arrendegårdar	2,3 mnkr	2,3 mnkr
Bekämpning av invasiva arter	0,9 mnkr	1,4 mnkr
Tillgänglighet i Huddinges naturreservat	1,1 mnkr	0,5 mnkr
Trivsamt och tryggt Huddinge	5 mnkr	8,9 mnkr
Rivning av fastigheter	2,7 mnkr	0,8 mnkr

Tillgängliga och attraktiva friluftsmiljöer

Natur- och stadsmiljönämnden har tilldelats medel i syfte att öka friluftsmiljöernas tillgänglighet och attraktivitet. De genomförda insatserna är bland annat byte av reservatstavlor och informationsskyltar, skötsel eller renovering av leder, entréer, spänger, stängselgenomgångar, vindskydd, grillplatser, fågeltorn och flytbryggor.

Aluminiumfällning Drevviken

För att färdigställa arbetet med aluminiumfällningen i Drevviken har nämnden i Mål och budget 2023–2025 tilldelats 2,3 mnkr 2024. Den totala budgetramen för insatsen var 2,85 mnkr. Insatserna är färdigställda och kostnaderna blev 2,0 mnkr.

Rent vatten/vattenstatus

Nämnden erhöll 250 tkr för att under 2024 undersöka om det går att automatisera vattenprovtagningar för sjöars status. Insatsen har gjorts i egen regi och kostade endast 60 tkr.

Naturvårdande insatser enligt miljöprogram

Förvaltningen erhöll en ökad driftbudget på 0,9 mnkr för att genomföra naturvårdsinsatser i enlighet med naturvårdsplanen för bland annat skötselinsatser såsom mer slätter (maskinell och med lie), fortsatt friställning av jätteträd och ytterligare våtmarksputs. Insatserna är genomförda och kostnadsutfallet blev 0,1 mnkr lägre än budgeterat.

Utredning beträffande Kynäsberget

Förvaltningen fick 0,3 mnkr för att genomföra en utredning för inrättande av Kynäsberget som naturreservat. Inventeringen utfördes i egen regi och kostnaderna blev därför lägre än om en extern utredare hade anlitats.

Inventering av sjöarnas status

Förvaltningen fick 0,3 mnkr för att inventera vilka data för sjöars status som förvaltningen och samarbetspartner har. Inventeringen utfördes i egen regi och kostnaderna har därför blivit lägre än om en extern utredning hade beställts.

Drift och underhåll arrendegårdar

För att komma i fas med den underhållsskuld som finns på de fastigheter som nämnden förvaltar har nämnden till 2024 fått 2,3 mnkr i ökat anslag. Underhållsåtgärderna är genomförda.

Bekämpning av invasiva arter

På grund av det ökade behovet av att bekämpa invasiva arter såsom jätteloka, lupin och parkslide i detaljplanelagda områden, i naturreservat och på naturmark och att statliga medel inte längre finns att söka, tilldelades nämnden 0,9 mnkr i extra medel. Bekämpningsåtgärder är genomförda. Insatserna har blivit 0,5 mnkr dyrare på grund av högre priser än beräknat.

Tillgängligheten i Huddinges naturreservat

Nämnden har fått medel för att öka tillgänglighet i kommunens naturreservat. Det har bland annat åstadkommits genom att uppföra nya informationstavlor, broschyrer, digitala kartor och ledmarkeringar samt digitala guider.

Trivsamt och tryggt Huddinge

Nämndens budgetram utökades med 5,0 mnkr för insatser för ett trivsamt och tryggt Huddinge. Nämnden har gjort insatser för ökad trygghet i kommunens grönområden i kommunens parker och gröna ytor, till exempel trädbeskärning, slyröjning, nyplanteringar, blomsterarrangemang och renovering av skadade gräsmattor. Därutöver har det genomförts underhållsåtgärder på kommunens gång- och cykelvägnet.

Rivning av fastigheter

Nämndens budgetram utökades med 2,7 mnkr för rivning av fastigheter. Nämnden har genomfört planerade insatser och rivit tre fastigheter mot en total kostnad på 0,8 mnkr.

Extern finansiering

Extern finansiering, tkr

Sökt bidrag	Ansökt 2024	Erhållet 2024	Budgeterat 2024
Energimyndigheten	2 546	2 559	2 546
Trafikverket/enskilda vägar	150	171	150
Jordbruksverket	270	270	180
Summa	2 966	3 000	2 876

För arbetet med lokal och regional energi- och klimatrådgivning får verksamheten bidrag från Energimyndigheten.

Nämnden får ett bidrag på 171 tkr från Trafikverket för underhåll av de enskilda vägar som finns på kommunens mark. Underhållsåtgärderna ingår i ordinarie underhållsplanering och genomförs när behov uppstår.

Nämnden har fått 270 tkr i stöd från Jordbruksverket för betesmark.

Investeringar

Nämndens investeringar

Investeringar, tkr

Investeringar	Budget	Utfall	Avvikelse
Beläggingsinvesteringar	50 000	58 421	-8 421
Vägrelaterade investeringar	6 400	1 648	4 752
Dagvatten	5 000	2 396	2 604
Belysning	12 000	11 954	46
Konstbyggnader	8 000	7 966	34
Plantering av träd	1 500	843	657
Ökad biologisk mångfald i parker	4 000	1 878	2 122
Parkutrustning	4 000	1 344	2 656
Utveckling parkmiljöer	10 000	14 484	-4 484
Vattenvårdsåtgärder	9 700	1 836	7 864
Miljö- och energieffektivisering	500	0	500
Investering naturreservat	6 200	402	5 798
Kompensationsavtal med Trafikverket	0	2 803	-2 803
Fastigheter och arrendegårdar	24 900	6 371	18 529
Summa investeringar	142 200	112 346	29 854

Natur- och stadsmiljönämndens investeringsbudget uppgår till 142,2 mnkr.

Den största delen består av reinvesteringar i gator, parker, broar, belysning och dagvatten. Reinvesteringar i asfaltsbeläggning ligger precis som tidigare år på en hög nivå.

Nämnden har nyttjat 79 procent av årets budget.

Investeringstakten för beläggningar har varit hög. Nämnden har i samband med delårsrapport per augusti gjort en omprioritering i investeringsbudgeten. Utrymmet för beläggingsinvesteringar har därför ökat med 6,0 mnkr, från 50,0 mnkr till 56,0 mnkr. Utfallet blev 58,4 mnkr.

Inom parkverksamhet har nästan hela årets budget använts. De största investeringarna gjordes inom spontanidrottsytor (6,8 mnkr) och gröna ytor i trafikmiljö (2,7 mnkr).

Periodens överskott på 5,8 mnkr inom investeringar i naturreservat beror främst på korrigering av kostnader för lövskogsskötsel (3,3 mnkr) som överfördes till drift efter omvärdering av kostnadernas karaktär. Utöver det har verksamheten fått 1,0 mnkr i statliga investeringsbidrag, vilket gör att nettokostnaden har minskat med motsvarande belopp. De största investeringarna inom naturreservat rör stängsling (2,9 mnkr) och friluftsanläggningar (1,2 mnkr). Under perioden genomfördes åtgärder på 2,8 mnkr i naturreservat, som ett led i avtalet med Trafikverket i samband med anläggningen av Tvärförbindelse Södertörn. Nämnden kommer att kompenseras för dessa kostnader genom investeringsbidrag från Trafikverket.

Inom verksamhetsområdet fastigheter och arrendegårdar har en del av de inplanerade åtgärderna inte kunnat genomföras till följd av personalomsättning och långtidssjukskrivning. Tre projekt har blivit färdigställda, Balingsta kvarn (2,7 mnkr), Paradisets friluftsgård (2,9 mnkr) och elinfrastruktur Balingsta (0,6 mnkr). Verksamheten har fått bidrag på 0,9 mnkr från Länsstyrelsen för att restaurera Balingsta kvarn, vilket minskar nettokostnaderna för investeringen med motsvarande belopp. En del projekt som verksamheten hade budget för 2024 behöver färdigställas nästkommande år. År 2025 övergår verksamheten till samhällsbyggnadsavdelningen på kommunstyrelsens förvaltning.

Nämndens lokalprojekt

Nämnden har under året genomfört vissa mindre lokalanpassningar i Novum inför att ett sextiototal av socialförvaltningens medarbetare flyttade in i lokalerna i augusti.

Väsentliga personalförhållanden

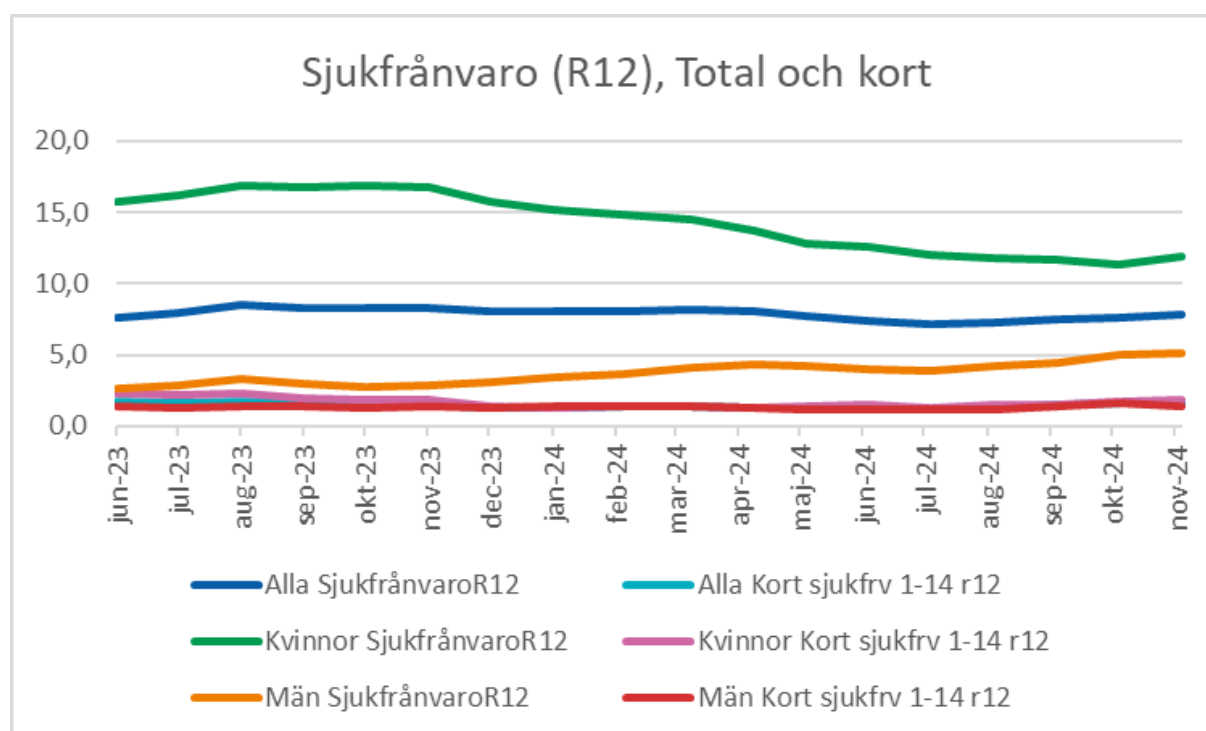
Antal anställda

	December 2023	December 2024	Skillnad
Antal anställda	51	47	-4

Antalet anställda inom nämnden har minskat i december 2024 jämfört med samma period föregående år. Andelen kvinnor är 36,2 procent och andelen män är 63,8 procent. Andelen kvinnor har minskat och andelen män har ökat jämfört med föregående år.

Personalomsättningen inom natur- och stadsmiljönämndens verksamhetsområde uppgick i december 2024, presenterad i ett snitt över de senaste tolv månaderna (R12, rullande tolv), till 15,2 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Omsättningen har ökat för både kvinnor och män under perioden. De flesta som slutade under 2024 gjorde det på grund av en omorganisation på stadsmiljöavdelningens parkenhet.

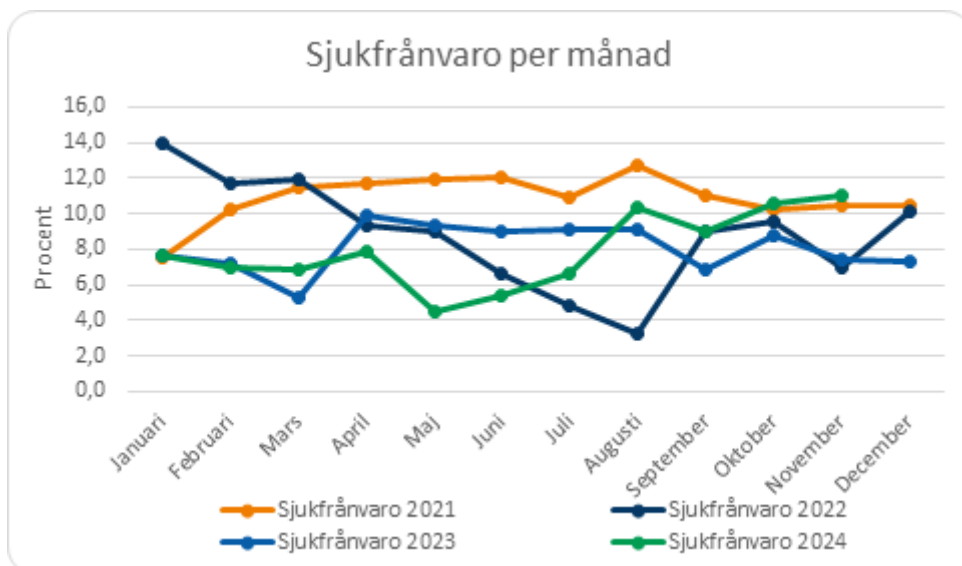
Avgångssamtal tillämpas som en åtgärd för att följa upp orsakerna bakom personalomsättningen och för att kunna sätta in lämpliga åtgärder.

Den totala sjukfrånvaron inom nämnden på rullande tolv (R12) är i november 2024 något lägre än i november 2023. Kvinnornas sjukfrånvaro har minskat kraftigt medan männens har ökat något under perioden. Den totala sjukfrånvaron för kvinnor är fortfarande betydligt högre än för män.

Inom nämnden ses en minskning av den totala sjukfrånvaron inom sjukfrånvarointervallerna för dag 1–14 samt långtidsjukfrånvaron över 180 dagar. Övriga intervall har istället ökat under perioden.

Orsakerna bakom nämndens totala sjukfrånvaro är både arbetsrelaterade och icke arbetsrelaterade.

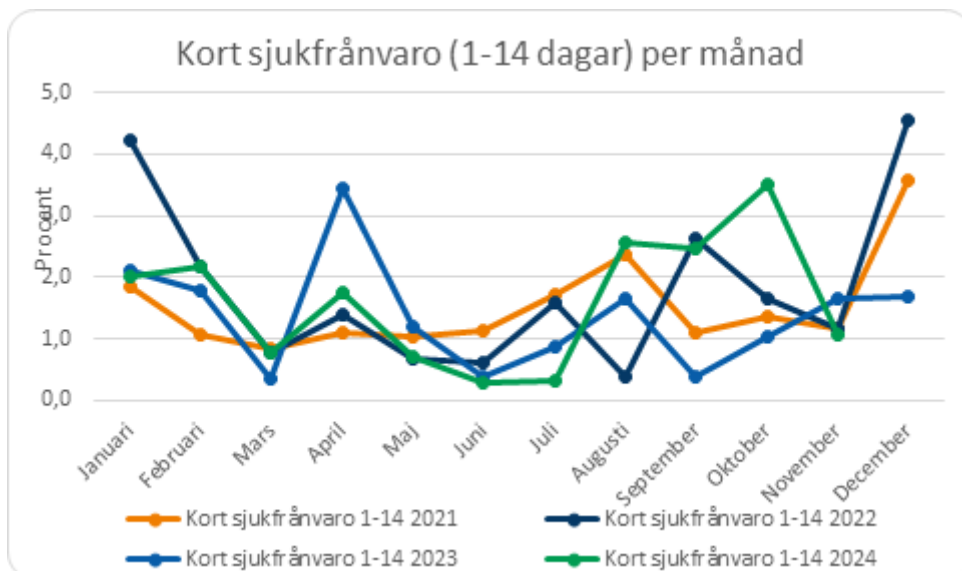
Den totala sjukfrånvaron per månad till och med november 2024 har minskat under de senaste tre åren (frånsett mars och september–november 2023 samt juli–augusti 2022).

Den totala sjukfrånvaron per månad har dock ökat sedan årets början.

Inom nämndens verksamheter pågår ett aktivt och strukturerat arbete med uppföljning av sjukfrånvaroorsaker för att minska sjukfrånvaron och i god tid kunna sätta in lämpliga åtgärder. Medarbetare med upprepad korttidsfrånvaro erbjuds hälsosamtal via företagshälsovården och uppföljande samtal med närmaste chef. En plan för återgång i arbete upprättas för de medarbetare som har varit sjukskrivna längre än 30 dagar.

Cheferna har stöd hos HR-partner för medarbetare som har långtidsfrånvaro och ett aktivt arbete pågår i dessa rehabiliteringsärenden. Orsaken bakom sjukfrånvaron under denna tidsperiod är främst psykisk ohälsa.

För att kunna säkerställa att kommunens mål att vara en sund arbetsplats med trygg, säker och god arbetsmiljö nås och för att bidra till en låg sjukfrånvaro har ett arbete med friskfaktorer påbörjats. Förvaltningens chefer har under hösten genomgått en utbildning som en del i att säkerställa att kommunens mål nås och för att bidra till en låg sjukfrånvaro. Genom friskfaktorsatsningen ska medarbetare, chefer och skyddsombud arbeta tillsammans. Syftet är att stärka de faktorer på arbetsplatsen som håller oss friska och minska de faktorer som gör oss sjuka. I satsningen ingår friskfaktorarbete på individ-, grupp-, och organisationsnivå.

Den totala korttidsjukfrånvaron (1–14 dagar) per månad ligger i november 2024 generellt i nivå med de föregående åren, frånsett år 2023 som ligger högre.

Den korta sjukfrånvaron (1–14 dagar) per månad ligger lägre än vid årets början.

Personalförsörjning (särskilt bristyrkesgrupper)

Personalomsättningen inom nämndens verksamhetsområde har ökat. Omsättningen har ökat för både kvinnor och män under året. Under 2023 slutade två personer (4,4 procent) och under 2024 slutade sju personer (15,2 procent). De flesta som slutade under 2024 gjorde det på grund av en omorganisation på stadsmiljöavdelningens parkenhet.

Som ett led i att behålla och kompetensutveckla medarbetare sker jobbskuggning. Skuggning kan vara ett sätt att underlätta samarbete, samtal och ge övergripande förståelse inom förvaltningen kring förvaltningens olika uppdrag. Den som skuggar en kollega får en inblick i den personens arbete. Upplevelsen kan leda till ökad förståelse, inspiration och nya infallsvinklar för både sin egen och sin kollegas roll. Ytterligare aspekter med jobbskuggning är att det kan bidra till kompetensutveckling, effektivare arbetssätt och förbättrad sammanhållning.

Utöver den kommunövergripande digitala introduktionen erbjuder förvaltningen en digital introduktion samt en gemensam introduktion för nyanställda medarbetare på miljö- och bygglövsförvaltningen och samhällsbyggnadsavdelningen. Efter avslutad introduktion sker en utvärdering via en enkät för att fånga upp synpunkter och förbättringsförslag.

Förvaltningen tar regelbundet emot praktikanter från olika utbildningar, högskolor och universitet, som ett led i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kompetensutveckling (inklusive chefsutveckling)

Alla enhetschefer har träffats vid fyra tillfällen under året för att utbyta erfarenheter kring till exempel ADATO (kommunens dokumentationssystem kring sjukfrånvaro och rehabilitering), upplevelsen av att hålla medarbetarsamtal och sätta mål, KIA (kommunens informationssystem kring arbetsmiljö) samt rehabiliteringsprocessen.

De medarbetare som har en roll som ansvarig eller samordnare för en grupp utan att vara chef har under året bjudits in till tre tillfällen av erfarenhetsutbyte kring exempelvis klagomålshantering, likheter, olikheter och utmaningar i det samordnande uppdraget, samt vilket stöd som ges inom det samordnande uppdraget till kollegor och hur uppdragen fördelas.

Under året har förvaltningen genomfört fem tematräffar för alla medarbetare. Tematräffarna har handlat om allmän handling och sekretess, källkritik och desinformation, utvecklingen av Flemingsberg, psykisk ohälsa och hur hjärnan fungerar.

Nämndens medarbetare har under året deltagit i en stor mängd utbildningar och kurser.

Intern kontroll

Sammanfattande bedömning av nämndens interna kontroll

Nämndens interna kontroll är betryggande. Endast mindre brister har framkommit i de systematiska kontrollerna. När fel och brister upptäcks görs justeringar för att förbättra verksamheten.

Systematiska kontroller

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Kontroll av bisysslor Varför görs kontrollen? Kontrollen görs årligen för att säkerställa att kommunens rutin för hantering av bisysslor följs.	 Natur- och stadsmiljönämnden är inte längre anställningsmyndighet. Kontroll av bisysslor görs därmed inte längre för natur- och stadsmiljönämnden utan för kommunstyrelsen som är anställningsmyndighet för all personal.

Mål / process	Systematisk kontroll	Status och kommentar
Informationssäkerhet	Kontroll av att åtgärderna i den aktivitetslista för efterlevnad av GDPR som ledningsgruppen beslutat om, faktiskt genomförs Varför görs kontrollen? Kontrollen görs för att säkra att dataskyddsförordningen efterlevs i verksamheten. I aktivitetslistan framgår planering och uppföljning av förvaltningens GDPR-arbete.	 Klart Granskningen har gjorts av registrator på förvaltningen den 2 maj, 3 och 18 juni, 13 september och 12 november 2024. Kontrollerna har bestått i att stämma av "deadliner" i aktivitetslistan samt intervjua personer som är ansvariga för aktiviteter. Granskningen visar att aktivitetslistan när den först antogs av ledningsgruppen hade vissa "deadliner" som redan hade passerats. Detta åtgärdades i april 2024. Det konstateras också att flera aktiviteter är helt eller delvis beroende av övriga kommunens GDPR-arbete, vilket försvårar genomförandet av aktiviteterna. Aktivitetslistan ska inför 2025 ses över utifrån dessa synpunkter. Granskningen visar inte på några brister i nämndens interna kontroll.
Sund ekonomi	Kontroll av om avdelningarna har sökt möjliga statsbidrag Varför görs kontrollen? Kommunen måste hushålla med sina resurser. För att nämnden ska kunna utföra sitt uppdrag på bästa sätt är det därför viktigt att nämnden söker de statsbidrag som finns tillgängliga för verksamheten.	 Klart Granskningen är gjord av utredare genom sökning efter ärenden i W3D3 i juli, då perioden juli 2023 till juli 2024 kontrollerades, och i december, då perioden juli till december 2024 kontrollerades. Information om hantering av statsbidrag har kontrollerats i nämndens informationshanteringsplan. Dessutom har frågor om statsbidrag ställts till flera handläggare och chefer. Inom ramen för granskningen har information om statsbidrag sökts hos statliga myndigheter. Kontrollen har inte påvisat några statsbidrag som har missats att sökas. Det bidragsverktyg som förvaltningen har använt har sagts upp eftersom det inte bedöms behövas. Personalen håller ändå koll på vilka bidrag som kan sökas. Nämnden har under 2024 tilldelats statsbidrag från Energimyndigheten för energi- och klimatrådgivning och ansökt om LONA-bidrag för arbete i våtmarker. Beslut om LONA-bidragen har ännu inte fattats. Kontrollen visar att det endast inom ett par utpekade statsbidragsområden finns tydlig information i informationshanteringsplanen om att bidragsansökningar och beslut ska registreras i W3D3. Inom övriga områden saknas sådan information. Kontrollen visar även att ansökningshandlingar inte alltid registreras i W3D3. Informationshanteringsplanen bör kompletteras med information om förvaring av handlingar kopplade till statsbidrag där sådan saknas. Vidare bör informationshanteringen kopplat till statsbidrag efterlevas till fullo.

Utöver de systematiska kontroller som redovisas ovan har såväl förvaltningen som kommunstyrelsens förvaltning granskat fakturor och bilagor kopplade till intern representation. Förvaltningen har infört nya rutiner för att undvika felaktig hantering.

Kommunstyrelsens förvaltning har via stickprov granskat 18 av natur- och stadsmiljönämndens verifikationer. Fyra av dem, 21 procent, brast genom att den chef som attesterat fakturan själv varit deltagare, eller att deltagarförteckning eller agenda saknades.

I förvaltningens interna granskning, där ett hundratal fakturor har granskats, har ett fåtal brister upptäckts, vilket är en förbättring från 2023. Utöver de brister som även framkommit i kommunstyrelsens förvaltnings granskning visade granskningen på att fakturor i enstaka fall kategoriserats som inköp av livsmedel istället för intern representation.

Kommunstyrelsens förvaltning har kontrollerat attestering av utanordningslistor. Samtliga av natur- och stadsmiljönämndens granskade utanordningslistor attesterades i två steg, vilket är bästa möjliga resultat. Dessutom har registrering av arbetstid kontrollerats. Här finns utrymme för förbättring för kommunen, inklusive för natur- och stadsmiljönämnden.

Slutligen har kommunstyrelsens förvaltning kontrollerat leverantörstroheten i kommunen. Natur- och stadsmiljönämndens resultat på 95 procents leverantörstrohet är inte bara ett gott resultat utan även bäst i kommunen.

Plan för uppföljning och insyn

Natur- och stadsmiljönämndens avtal med privata utförare följs upp månadsvis i enlighet med avtalsvillkoren och planen för uppföljning och insyn. Uppföljningen innebär att eventuella brister och avvikelser kan fångas upp och åtgärdas tidigt.

Planerad uppföljning

Verksamhet	Typ (Form av uppföljning)	Ansvar	Tidplan	Intervall	Mottagare
Vinterväghållning/sandupptagning/sopsaltning	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Beläggingsarbeten	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Drift och underhåll av konstruktionsbyggnader	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Drift och underhåll av offentlig belysning	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Drift och underhåll av park	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Parkeringsövervakning och fordonsflytt	Avtalsuppföljning	Stadsmiljöavdelningen	Löpande	Månadsvis	Natur- och stadsmiljönämnden
Entreprenörsavtal inom el, bygg, VVS och markarbeten	Avtalsuppföljning	Natur- och klimatavdelningen	Löpande	Kontinuerligt	Natur- och stadsmiljönämnden

Källförteckning

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare	Huddinge är trivsamt och tryggt för alla invånare	Årets friluftskommun (rankning i länet)	Naturvårdsverket
		Invånarnas nöjdhet med skötsel av naturområden (%)	SCB
		Invånarnas nöjdhet angående skötsel av allmänna platser, t.ex. parker, torg, lekplatser (%)	SCB
		Invånarnas nöjdhet med skötsel av gator och vägar (%)	SCB
		Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gator och vägar (%)	SCB
		Invånarnas nöjdhet med skötsel av gång- och cykelvägar (%)	SCB
		Invånarnas nöjdhet med snöröjning av gång- och cykelvägar (%)	SCB
		Anmält klotter via felanmälan som, utifrån gällande avtal, tvättas bort från kommunens byggnader, egendom och naturmark inom 48 timmar (på vardagar) (%)	Servicecenter
Minska klimatpåverkan	Minska klimatpåverkan	Fordon med förnyelsebara drivmedel i nämndens fordonsflotta (%)	Fordonslista från fordonscontroller på KSF

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikatorer	Källa/Kolada-ID
		Konsumtionsbaserade utsläpp från varor och produkter inom nämndens verksamhetsområden (totalt CO2-utsläpp, ton)	Kommunens miljöspendanalys
Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	Värna biologisk mångfald och god vattenstatus	Siktdjup i Drevviken (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
		Siktdjup i Långsjön (Segeltorp) (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
		Siktdjup i Magelungen (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
		Siktdjup i Örlången (Vidja) (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
		Siktdjup i Trehörningen (meter), 3-årsmedelvärden	Miljöbarometern
		Fosforhalter i Drevviken, (µg/l), 3-årsmedelvärden	Huddinge kommun/Stockholm Vatten AB
		Fosforhalter i Långsjön (Segeltorp), (µg/l), 3-årsmedelvärden	Huddinge kommun/Stockholm Vatten AB
		Fosforhalter i Magelungen (µg/l), 3-årsmedelvärden	Huddinge kommun/Stockholm Vatten AB
		Fosforhalter i Örlången (Vidja), (µg/l), 3-årsmedelvärden	Huddinge kommun/Stockholm Vatten AB
		Fosforhalter i Trehörningen (Sjödalen), (µg/l), 3-årsmedelvärden	Huddinge kommun/Stockholm Vatten AB
		Areal av identifierade lämpliga kommunägda gräsytor som har ställts om till skötsel som gynnar den biologiska mångfalden (ha)	Sweco PARK
Cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön	Utveckla cirkulär ekonomi och minimera gifter i miljön	Insamlat kommunalt avfall, kg/person	Kolada
Huddinge kommun har en sund och uthållig ekonomi	Skattemedel används effektivt genom effektiva processer	Budgethållning (%)	LIS (ledningssystem och beslutsstöd)
Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Sjukfrånvaro (%), totalt	LIS
		Sjukfrånvaro, dag 1–14 (%)	LIS
		Medarbetarengagemang (HME total nivå)	Kommunens medarbetarenkät
		Personalomsättning (%)	LIS